

“ЖУРАМ БАТЛАХ ТУХАЙ” УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ТОГТООЛЫН ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн Гучин наймдугаар зүйлийн 2 дахь хэсгийн 1 дэх заалтад заасны дагуу Засгийн газар төрийн хуулийг биелүүлж, аж ахуй, нийгэм, соёлын байгуулалтыг удирдах нийтлэг чиг үүргийн дагуу Үндсэн хууль, бусад хуулийн биелэлтийг улс даяар зохион байгуулж хангах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлдэг билээ.

Улсын Их Хурлаас 2020 оны 12 дугаар сарын 24-ний өдөр баталж, 2022 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөхөөр заасан Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-д Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийг өөрчлөх асуудлаар иргэдийн санал авах журам (§13.3), Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчийг сонгогчдын саналаар эгүүлэн татах журам (§42.2), Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Зөвлөлийн ажиллах журам (§51.3)-ыг тус тус Улсын Их Хурал батлахаар тус тус хуульчилсан.

Түүнчлэн, “Монгол Улсын засаг захиргаа, нутагдэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийг хэрэгжүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах зарим арга хэмжээний тухай” Улсын Их Хурлын 2020 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдрийн 45 дугаар тогтоолын 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсэгт Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгыг баталсантай холбогдуулан Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд заасан журмуудын төслийг боловсруулж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэхийг Монгол Улсын Засгийн газарт даалгасан.

Дээрх хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах зорилгоор Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2021 оны 3 дугаар сарын 1-ний өдрийн 53 дугаар захирамжийн 4 дэх заалтаар Монгол Улсын засаг захиргаа, нутагдэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуульд Улсын Их Хурал, Засгийн газар батлахаар заасан журмын төслийг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхийг Монгол Улсын сайд, Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргад үүрэг болгосны дагуу Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас “Журам батлах тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг боловсруулан танилцуулж байна.

Тогтоолын төсөл нь 2 заалттай байна. Тухайлбал, 1 дэх заалтаар “Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийг өөрчлөх асуудлаар иргэдийн санал авах журам”-ыг 1 дүгээр, “Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчийг сонгогчдын саналаар эгүүлэн татах журам”-ыг 2 дугаар, “Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Зөвлөлийн ажиллах журам”-ыг 3 дугаар хавсралтаар тус тус батлахаар, 2 дахь заалтаар тогтоолын төслийг дагаж мөрдөх хугацааг тусгалаа.

Журмын төслүүдэд дараахь үйл ажиллагаатай холбогдсон харилцааг зохицуулахаар тусгана. Үүнд:

1.Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийг өөрчлөх асуудлаар иргэдийн санал авах журмын төсөлд Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжийг өөрчлөх асуудлыг шийдвэрлэхдээ тухайн нэгжийн иргэдийн саналыг авах ажлыг зохион

байгуулах, иргэдийн саналын авах, дүнг мэдээлэх үйл ажиллагаатай холбоотой болон бусад асуудлын талаар;

2.Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчийг сонгогчдын саналаар эгүүлэн татах журмын төсөлд Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгчийг эгүүлэн татах үндэслэл, эгүүлэн татах асуудлыг санаачлах, эгүүлэн татах санал хураалт зохион байгуулах үйл ажиллагаатай холбоотой болон бусад асуудлын талаар;

3.Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Зөвлөлийн ажиллах журмын төслөөр Зөвлөл нь Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын хуралдааны шийдвэрийн биелэлтийг хангуулах арга хэмжээг зохион байгуулах, хуралдааны бэлтгэл хангах, хуралдаан хоорондын хугацаанд Хурлын хороо, ажлын хэсгийн үйл ажиллагааг уялдуулан зохицуулах үйл ажиллагаатай холбоотой болон бусад асуудлын талаар зэрэг болно.

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газраас эдгээр эрх зүйн актуудын төслийг тус газрын дэргэдэх “Төвлөрлийг сааруулах бодлогын дэмжлэг” төслийн дэмжлэгтэйгээр Удирдлагын академийн багш, судлаачдыг татан оролцуулах замаар боловсруулж, журмын төслүүдийг аймаг, нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга, төлөөлөгч, Нарийн бичгийн дарга, төрийн бус байгууллага, мэргэжлийн болон судалгааны байгууллага, шинжээч, эрдэмтдийн дунд хэлэлцүүлж, уулзалт, хэлэлцүүлгээс гарсан саналыг зохих журмын дагуу тусган ажиллалаа. Тухайлбал:

- 2021 оны 9 дүгээр сарын 11-17-ны өдрүүдэд Баянхонгор, Увс, Завхан аймгуудад аймаг, сумдын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга, төлөөлөгч, нарийн бичгийн дарга нар болон ажлын албаны ажилтан, албан хаагчдын дунд хэлэлцүүлэг;

- 2021 оны 10 дугаар сарын 1-ний өдөр аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга нарын цахим хэлэлцүүлэг;

- 2021 оны 10 дугаар сарын 14-15-ны өдрүүдэд аймаг, нийслэлийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн дарга нарын уулзалт, хэлэлцүүлэг /Улаанбаатар хот/;

- 2021 оны 11 дүгээр сарын 11-12-ны өдрүүдэд аймаг, нийслэлийн Засаг даргын Тамгын газрын дарга нарын нэгдсэн уулзалт, хэлэлцүүлэг /Улаанбаатар хот/;

- 2021 оны 11 дүгээр сарын 12-13-ны өдрүүдэд нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга, Тэргүүлэгчдийн нарийн бичгийн дарга нарын уулзалт, хэлэлцүүлэг /Улаанбаатар хот/;

- 2021 оны 11 дүгээр сарын 17-18-ны өдрүүдэд Өмнөговь аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын төлөөлөгч, сумдын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга, нарийн бичгийн дарга нарын уулзалт, хэлэлцүүлэг.

Мөн энэ хугацаанд дээрх журмын төслүүдийг иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын нэгдсэн цахим хуудас khural.mn-нд байршуулж, иргэдээс санал авах ажлыг зохион байгууллаа.

Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийн үзэл баримтлал, тогтоолын төслийн үр нөлөөг үнэлсэн болон хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдон гарах зардлын тооцоо хийсэн тайланг тус тус Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.4 дэх хэсэгт заасны дагуу боловсрууллаа.

Тогтоолын төсөл батлагдсанаар Монгол Улсын засаг захиргаа, нутагдэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн хэрэгжилт нэг мөр хангагдах нөхцөл бүрдэнэ. Түүнчлэн, төсөвт нэмэлт ачаалал үүсэхгүй бөгөөд нийгэм, эдийн засгийн сөрөг үр дагавар гарахгүй юм.

-----oOo-----